

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 34 (133) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 13 czerwca 1928 r.

TREŚĆ: Z.S.R.R. a sprawy zagraniczne: Polska a Z.S.R.R. — Polska a Litwa. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — życie gospodarcze. — Polityka socjalna i zawodowa. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prawda, 10.VI. p. t. „Turyści z podejrzanym bagażem“, pisze o wizycie wojskowej misji rumuńskiej w Warszawie. Powołując się na artykuł „Epoki“, autor pisze, że „kartografja“, którą mają zajmować się turyści, wspólnie ze swymi gospodarzami, interesuje również i Sowiety. Układ polsko-rumuński w żadnym wypadku nie może być zaliczony do kategorii „układów obronnych“ i nosi agresywny antysowiecki charakter. „Wizyta oficerów rumuńskiego sztabu generalnego, połączona z pompatycznym przyjęciem nabiera szczególnego znaczenia w chwili, gdy rząd polski dla zmylenia oczu wypuszcza na wolność aresztowanych współwinnych zamachu na Lizarewa i sabotuje podpisanie umowy polsko-sowieckiej, oraz gdy w Sejmie wygłaszane są mowy na temat aneksji sowieckiej Ukrainy, i gdy prasa Piłsudskiego otwarcie grozi Litwie wojną“. Nic też dziwnego — pisze w d. c. autor — że omawiana wizyta wywołuje zaniepokojenie i po za zachodnimi granicami Polski. Autor cytuje „Deutsche Allgemeine Zeitung“ i zaznacza, że niepokój, jakiemu daje wyraz ten dziennik, jest zupełnie uzasadniony.

Izwiestja, 10.VI. p. nagł. „Nowe antysowieckie wystąpienia dzienników polskich“ kor. z Warszawy. streszcza artykuły „Głosu Prawdy“ i „Czasu“ o polsko-litewskim konflikcie.

Izwiestja 10.VI. w art. p. n. „O nowem powiększeniu polskiego budżetu wojskowego“, informuje o pozycjach tego budżetu i zaznacza, że wywołał on narzekania ze strony polskich stronnictw lewicowych.

POLSKA A LITWA.

Izwiestja, 10.VI. stwierdzają, że w czasie dyskusji, prowadzonej na sesji Rady Ligi Narodów w sprawie konfliktu polsko-litewskiego, Anglja i Francja przyjęły wobec Litwy taktykę zastraszania i odosobnienia, co stoi w żywej sprzeczności z zachowaniem się Ligi Narodów w kwestji interwencji Japonji w Chinach. Fakt, iż sam nawet minister Zaleski scha-

rakteryzował ogłoszenie przez rząd litewski poprawki do konstytucji, jako „częstą demonstrację“ świadczy — zdaniem „Izwiestji“ — o tem, iż nie chodzi tu bynajmniej o postępowanie Litwy, lecz o pretekst, potrzebny kierującym w Lidze Narodów politykom dla nowego ataku na niezależność Litwy. Niezadowolenie prasy polskiej z decyzji Rady Ligi, zdradza plany Polski, zmierzające do tego, by gwałt na Litwie dokonany został już na sesji obecnej. Dalej „Izwiestja“ wskazuje na to, iż Z. S. R. R. starał się zawsze zmniejszyć ostrość napięcia w stosunkach polsko-litewskich i obecnie również sowiecka opinja publiczna przyjąłaby z zadowoleniem decyzję, powziętą dobrowolnie, a nie wymuszoną, decyzję, liczącą się całkowicie z niezależnością i suwerennością Litwy, Droga, którą dąży Rada Ligi Narodów, kończą „Izwiestja“ grozi sprawie pokoju. Odoroczne na później zastosowanie gwałtu wisi w dalszym ciągu nad Litwą. Trzeba to powiedzieć otwarcie i mieć się na baczności.

Izwiestja, 10.VI. w kor. z Berlina pisze, że Niemcy nie pragną zupełnie, by likwidacja konfliktu polsko-litewskiego nastąpiła wyłącznie kosztem Litwy. Dowodem tego jest choćby ostrożne stanowisko, zajęte przez Schuberta w Genewie. Z drugiej strony — pisze autor — w Berlinie nie lęka się, że Litwa przegrała swą grę na obecnej sesji Rady. — Jednocześnie nasuwa się pytanie, czy obojętność z jaką Niemcy śledzą perspektywę zmajoryzowania Litwy na jesiennej sesji Rady, spowodowana jest przekonaniem o niemożności przeszkodzenia ustalonemu rozwojowi wypadków, czy też może w politycznych kołach niemieckich coraz bardziej rozwija się już dawniej wysuwana idea, iż uczynienie zadość pretensjom niemieckim w stosunku do granic wschodnich okaże się możliwe jedynie w tym wypadku, gdy pośrednią drogą uda się zadowolić dążenia ekspansji Polski w kierunku Litwy.

Prawda, 9.VI, omawiając sesję Rady Ligi, pisze, że „szanowna“ Rada Ligi nie zajmuje się kwestją napadu 25-tys. japońskiej armji na Chiny, lecz

członkowie jej narzucili się na Litwę. „Mała Litwa — oto kto zagraża pokojowi całego świata i na nią spadnie gniew Chamberlain'a“. Zażądał on od Litwy, by ta uznała zabór Wilna przez gen. żeligowskiego za akt, odpowiadający wszystkim wymaganiom międzyna-

rodowego prawa. „Przyczyna zaatakowania Litwy i energicznego poparcia Polski jest łatwa do zrozumienia. Polska należy jest oceniona przez imperjalistów, jako narzędzie walki z pierwszym mocarstwem proletarjackim na Wschodzie“.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

UMUNDUROWANIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ. *Komsomolskaja Prawda*, 2.VI. donosi, iż organizacja moskiewska związku młodzieży komunistycznej powzięła inicjatywę wprowadzenia jednolitego umundurowania dla wszystkich członków i członkiń związku na całym terytorjum ZSRR. Inicjatywa ta była omawiana przez CK związku, który zatwierdził wzór umundurowania, uznał wprowadzenie go do wszystkich organizacji związku za pożądane, lecz nie obowiązkowe. Umundurowanie młodzieży komunistycznej w ZSRR wzorowane będzie na umundurowaniu komunistycznego „Jung-schurmu“ w Niemczech.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

ROZWÓJ KOMUNIKACJI LOTNICZEJ. *Izwestija*, 9.VI. donosi, że na linii Irkutsk - Jakutsk uruchomiona została stała komunikacja lotnicza.

ORGANIZACJA ZAKUPÓW ZBOŻA W ROKU 1928/29. *Prawda* 10.VI. omawia projekt organizacji zakupów zboża w ZSRR w 1928/29 roku gospodarczym. Na podstawie doświadczenia minionych zeszłorocznych zakupów pismo stwierdza, iż największą wadą w organizacji tych zakupów było powierzenie ich przeprowadzenia kilkunastu instytucjom. Aby zapobiedz niekorzystnym skutkom podziału kompetencji w dziedzinie zakupów zboża pomiędzy licznymi instancjami, uchwaliła rada komisarzy ludowych ZSRR utworzenie nowej instytucji — „Sojuzchleb“. Instytucja ta będzie kierowała całą akcją zakupów zboża na terytorjum ZSRR, podporządkowując sobie działalność wszystkich innych organów zakupowych, zarówno państwowych, jak i spółdzielczych.

ZAMKNIĘCIE FABRYK LNIANYCH. *Ekonomičeskaja Żizn*, 3.VI. podaje, iż wobec braku surowców miesięczna przerwa w pracy przemysłu lnianego w RSFSR, spowodowana przez urlop robotników tego przemysłu, przedłużona będzie o 25 — 30 dni. Podczas tej nieprzewidzianej przerwy robotnicy otrzymywać będą od trustu lnianego RSFSR pełne 100-procentowe wynagrodzenie. O ile przerwa potrwa dłużej niż miesiąc, wynagrodzenie to wypłacone będzie w wysokości 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

POLITYKA MIESZKANIOWA RZĄDU RSFSR. *Krasnaja Gazieta*, 1.VI. podaje, iż komisariat ludowy spraw wewnętrznych RSFSR opracował nowe przepisy w kwestji odnajmowania lokali mieszkalnych osobom, nie należącym do warstw pracujących ludności RSFSR w nieruchomościach znacjonalizowanych a wydzierżawionych osobom prywat-

nym, instytucjom spółdzielczym, instytucjom państwowym pierwszej i drugiej instancji oraz organizacjom społecznym i zawodowym. We wszystkich tych nieruchomościach „nepmani“ oraz inni obywatele ZSRR, pozbawieni prawa wyborczego do sowietów na podstawie konstytucji ZSRR, zajmować mogą, jako maksimum, 10% ogólnej przestrzeni mieszkalnej. W nieruchomościach, wydzierżawionych komisariatom ludowym, centralnym instytucjom państwowym ZSRR oraz związkowym przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym wyżej wymienione osoby zajmować mogą, jako maksimum, 2% przestrzeni mieszkalnej. W najbliższej przyszłości dokonana będzie lustracja wszystkich nieruchomości miejskich w Leningradzie i Moskwie oraz wysiedlenie osób, które zajmują w nieruchomościach znacjonalizowanych poza wskazaną powyżej normą.

STOSUNEK LUDNOŚCI DO SAMOOPODATKOWANIA. *Wolna*, 1.VI. omawia powody niewykonania decyzji rządowych w kwestji t. zw. samoopodatkowania się ludności rolniczej w ZSRR. W gubernji Archangielskiej ściągnięto zaledwie 40% należności, płynącej z tytułu samoopodatkowania. Powody tej sytuacji pismo upatruje w braku energicznych poczynań ze strony władz lokalnych oraz w przeciwdziałaniu t. zw. „kułaków“. Obostrzenie polityki klasowej władz sowieckich powinno być, zdaniem pisma, odpowiedzią na to przeciwdziałanie.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Prawda, 9.VI. Przed wielką koalicją w Niemczech (art. wst.). — 10.VI. Przestroga dla imperjalistów (o obostrzeniu walki klasowej w Japonji, Chinach i Indjach). Prasa polska grozi Litwie rozprawieniem się z nią (głosy prasy polskiej).

Izwestija, 9.VI. Zarzewie wojny (art. o akcji Węgier i o przychylnem ustosunkowaniu się do niej Włoch i Angliji).

Trybuna Radziecka 27.V. Ósmy zjazd WLKZM. — Kontrrewolucja ekonomiczna w zagłębiu Donieckim. — Sprawy gospodarki wiejskiej. — Rozłam w KPZU. (O stosunkach wśród komunistów ukraińskich w Polsce). — Praca klubów polskich. (Art. inf.). — 31.VI. Środki naprawy kampanji zbożowych. — Kontrrewolucja ekonomiczna w zagłębiu Donieckim. — Przegrana stawka. (O procesie szachtyńskim). — P. P. S. psem łańcuchowym faszyzmu. (Art. Waleckiego).

Zaria Wostoka 17.V. Polska toruje sobie drogę na Wschodowi. — 16.V. Kapitalne budownictwo naukowe.

Rul 9.VI. Dzień kultury rosyjskiej. — Rosjanie w gosławji. (Art. inf.).

Poslednija Nowosti, 31.V. W sprawie stosunków finansowych pomiędzy Francją a ZSRR. (Art. inf.). 2.VI. Biurokratyzacja partji komunistycznej. — Czem jest demokracja? (Art. Tallina). — O pobycie p. Milukowa w Ameryce. — 3.VI. Samookreślenie narodowe. — Dzień kultury rosyjskiej (Art. inf.).

Wzrostki, kawałek, z kawałkami...
to nie są rzeczy języcznymi, które są dla nas
mów (Chenierin's). Zajął on od siebie, by to
stała się, Wina przez ten rodzaj kawałków w 1844
dowodzący, że kawałek jest kawałkiem.

THEIR PARTIAL

Wzrostki, kawałek, z kawałkami...
to nie są rzeczy języcznymi, które są dla nas
mów (Chenierin's). Zajął on od siebie, by to
stała się, Wina przez ten rodzaj kawałków w 1844
dowodzący, że kawałek jest kawałkiem.